

- Податки є основним джерелом коштів, які мобілізує держава для виконання своїх функцій. Також державі належать власні доходи, які вона отримує від виробничої та інших форм діяльності або у вигляді надходжень платежів за ресурси, які належать державі.

- Основним методом формування ресурсів держави при провідній ролі приватної і колективної власності є податки, що і визначає їх місце в ринковій економіці. Проте податки – це не лише метод формування бюджету, а й інструмент регулювання соціально-економічних процесів.

- Податкова система кожної країни відображає її специфічні умови формування. Створення податкової системи повинно базуватися на науковому підході, досягненні орієнтирів економічної політики та максимальному врахуванні зовнішніх чинників.

Шведська система оподаткування

- З 1990-х років шведська система оподаткування зазнала кардинальні перетворення, метою яких було зниження рівня податків і, одночасно, розширення бази оподаткування. Для розширення бази оподаткування було скорочено цілий ряд вирахувань, і, одночасно, оподаткування власності стало більш універсальним і ефективним, що повинне стимулювати заощадження засобів і протидіяти накопиченню боргів.

- Податкова система Швеції дворівнева, децентралізована: податки стягуються як центральною владою, так і регіональними (земельними) органами влади. Види податків визначає Рикстаг (парламент країни), а ставки встановлюють місцеві влади (лени й комуни). Оподаткування орієнтоване на споживання. Особові податки громадян і внески (податки) по соціальному страхуванню перебувають на досить високому рівні, а за рахунок ПДВ і податків на споживання забезпечується до 2/3 всіх податкових доходів бюджету й ще приблизно 20 % дають прямі податки.

- Система збору податків у Швеції влаштована таким чином, що податкові платежі здійснюються поступово протягом року. Така система називається “Сплата у міру отримання доходів”. В принципі, ці попередні податкові платежі повинні разом складати кінцеву суму оподаткування.

- Для будь-якої партії і політичного лідера є само собою зрозумілим, що слід допомагати дітям за рахунок дорослих, хворим – за рахунок здорових, бідним – за рахунок багатих тощо. Принцип солідарності увійшов до крові і плоті нації.

Податкова система в США

- Податкова система в США досить складна й різноманітна. Згідно з американськими законами, правом встановлювати свої власні податки володіє не тільки федеральний уряд, але і уряди штатів і територій, а також місцеві органи влади в містах, графствах, округах і т.д. Федеральні податки єдині і обов'язкові для всіх жителів США, у той час як місцеві системи оподаткування відрізняються один від одного наприклад, не всі штати і території зобов'язують своїх мешканців платити місцеві податки

- Один з авторів Декларації незалежності США Б. Франклін (1706-1790) сказав: «У житті немає нічого неминучого, крім смерті і податків». З тих пір податкова система США удосконалювалася, набувала все більш розгалужений характер, сприяла розвитку ринкових відносин. Вона відповідає завданням не просто фіскальним - забезпечувати доходами федеральний бюджет, бюджети штатів і місцеві бюджети, податки виступають в якості інструменту регулювання розвитку економіки

- Податки, що дають найбільш великі та стабільні надходження, направляють у федеральний бюджет. На його частку припадає приблизно 70% доходів і витрат

Але й місцеві органи управління володіють значними власними джерелами фінансових ресурсів, в першу чергу за рахунок місцевих податків.

Податкова система Японії

- Податкова система Японії склалася ще в XIX столітті. У сучасному вигляді вона функціонує, починаючи з повоєнного часу, коли була проведена податкова реформа, названа по імені професора Шалпа. У Японії функціонують державні податки і податки місцеві. При цьому більше 64% всіх податкових надходжень утворюється за рахунок державних податків, а решта - за рахунок місцевих податків. Потім значна частина податкових коштів перерозподіляється через державний бюджет Японії шляхом відрахувань від державних податків до місцевих бюджетів.

- Необхідно також зазначити, що дохідна частина бюджету країни і бюджетів префектур будується не тільки на податках. У Японії в порівнянні з низкою інших країн досить висока частка неподаткових надходжень. Так, у державному бюджеті податки складають 84% і неподаткові кошти - 16%, місцеві органи управління мають до чверті неподаткових надходжень. Сюди входять орендна плата, продаж земельних ділянок та іншої муніципальної нерухомості, пені, штрафи, продаж облігацій, доходи від лотерей, позики та ін У неподаткові статті доходу включається також залишок попереднього року.

- Всього в країні 25 державних та 30 місцевих податків. Їх можна класифікувати за трьома великих груп:
Перша - це прямі прибуткові податки на юридичних і фізичних осіб.
Друга - прямі податки на майно.
Третя - прямі і непрямі споживчі податки.

Податки в Німеччині

- Податки в Німеччині розглядаються урядом як головний засіб впливу держави на розвиток економіки; вони забезпечують близько 80% бюджетних доходів.

- Слід зазначити, що організація оподаткування в Німеччині ґрунтується на принципах, які були закладені Л. Ерхардом:
 - 1) податки повинні бути по можливості мінімальними;
 - 2) при оподаткуванні того чи іншого об'єкта повинні враховуватися економічна доцільність справляння податку;
 - 3) податки не повинні перешкоджати конкуренції;
 - 4) податки повинні відповідати структурній політиці;
 - 5) система оподаткування повинна будуватися на повазі приватного життя платника податків, дотримання комерційної таємниці;
 - 6) у системі має бути виключено подвійне оподаткування;
 - 7) податки повинні забезпечувати справедливий розподіл доходів у суспільстві;
 - 8) розмір податків повинен перебувати у відповідності з розміром, до послуг що надаються державою.

Податкова система в Канаді

- Податкова система в Канаді має триступеневу структуру, що відповідає схемі організації виконавчої влади. Кожен з трьох рівнів влади - (1) федеральний уряд. (2) уряду дев'яти провінцій і двох територій, (3) муніципалітети - формують власний бюджет, встановлюючи податки й інші збори. Отримані кошти витрачаються відповідно до конституційно закріпленими повноваженнями

- У федеральному оподаткування головну роль відіграють прямі податки на доходи населення - податок на доходи фізичних осіб і обов'язкові внески в державний фонд страхування зайнятості і державний пенсійний фонд.